

24. marts 2010

Videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K

L119 og Erasmus Mundus

DI, Dansk Erhverv og FUHU/DEA har bemærket, at videnskabsministeren har fremsat et lovforslag til ændring af universitetsloven, L119, den 28. januar 2010. I alle tre organisationer finder vi det særdeles positivt, at der er fundet en løsning på en del af Erasmus Mundus-problematikken, og at vi er kommet et skridt i den rigtige retning, når det handler om universiteternes mulighed for at udbyde fælles uddannelsesprogrammer med udenlandske samarbejdspartnere.

Samarbejde med udenlandske institutioner om fælles uddannelsesprogrammer er et afgørende virkemiddel i udviklingen af uddannelser af høj kvalitet. Det er således vigtigt, at de danske studerende får adgang til disse uddannelser. Det vil tilføre virksomhederne højt kvalificerede kandidater. Da stadig flere danske virksomheder opererer på de udenlandske markeder, er det altafgørende, at virksomhederne får adgang til kandidater, der også har udviklet et internationalt mindset.

På trods af lovændringens positive retning ser vi stadig et par centrale problemstillinger, som ikke imødegås i lovforslaget.

Rammevilkår

Generelt er det vigtigt, at rammevilkår for danske universiteters deltagelse i internationalt samarbejde er så fleksible, at samarbejdet i praksis ikke ødelægges af forskellige administrative og finansielle regler i de enkelte lande.

Det er desværre ved at ske i dette tilfælde bl.a. pga. de danske regler om akkreditering og modstridende finansieringsregler.

Krav om akkreditering

Med lovforslaget stilles krav om en yderst ressourcekrævende akkrediteringsproces. I lovforslaget står der, at de danske universiteter i samarbejde med udenlandske universiteter kan udbyde Erasmus Mundus-uddannelser, hvis uddannelsen akkrediteres inden ansøgning om EU-godkendelse. Det vil være yderst u hensigtsmæssigt. For det første fordi et Erasmus Mundus-program nemt kan involvere 3-5 partneruniversiteter. En dansk akkrediteringspraksis vil således føre til en omfattende dokumentationsbyrde for både det danske universitet og dets partnere. For det andet

deltager mange partneruniversiteter med dele af kandidatuddannelser, som i forvejen er godkendt efter de respektive nationale lovgivninger.

Vi foreslår derfor, at Erasmus Mundus-studieprogrammer, der ækvivalerer en eksisterende dansk uddannelse, ikke skal gennemgå en selvstændig og ressourcekrævende akkrediteringsproces (samme model som for parallelforløb). I de tilfælde, hvor et dansk universitet ønsker at deltage i et program, som ikke bygger på allerede eksisterende og godkendte uddannelser, kan der med rette stilles krav om akkreditering af det danske bidrag. I forhold til de dele, der afvikles af partnere i andre lande, må det forudsættes, at disse dele er godkendt efter disse landes interne regler. Det vil vise respekt for andre landes lovgivninger, og herudover er det også vigtigt at huske på, at EU's godkendelse af en Erasmus Mundus-ansøgning stiller meget høje krav til kvaliteten af uddannelsessamarbejdet.

Når der fra dansk side stilles krav om akkreditering samtidig med, at en godkendelse hos EU som Erasmus Mundus-studieprogram er en forudsætning for at kunne udbyde uddannelsen som en godkendt dansk uddannelse, stilles det danske universitet i en vanskelig situation: Man risikerer at skulle gennemgå en ressourcekrævende akkrediteringsproces, som man ikke kan drage nytte af efterfølgende. Derfor bør akkrediteringsprocessen kunne ske inden for fx en toårig periode *efter* godkendelsen i EU, således at det danske universitet ikke bruger unødvendige ressourcer på denne opgave.

Finansieringsregler

En af knasterne i ordningen er reglerne om deltagerbetaling. I Danmark må de studerende ikke betale deltagerbetaling på de ordinære videregående uddannelser – omvendt findes deltagerbetaling på videregående uddannelser i stadig flere europæiske lande. Erasmus Mundus regelgrundlaget tolkes af mange i den retning, at det indeholder krav om, at parterne i fællesskab skal bestemme, om der er deltagerbetaling – og krav om ens deltagerbetaling, hvis der er deltagerbetaling. Hvis danske uddannelsesinstitutioner deltager i programmer med deltagerbetaling, skal de derfor opkræve dette, og danske studerende skal betale det i udlandet.

Det er derfor meget positivt, at regeringen er startet på at løse dette problem ved, at en studieafgift i udlandet på en Erasmus Mundus-uddannelse kan dækkes gennem udlandsstipendieordningen for de danske statsborgere.

Det grundlæggende problem med deltagerbetaling er dog ikke løst ved denne ordning, der er stadig problemet med betalingen for uddannelsen i Danmark.

På nogle studieprogrammer er der f.eks. krav om, at de studerende betaler konsortieafgifter, inden de starter på uddannelsen. Det er et problem, når studerende fra Danmark og andre EU-lande starter på programmet i Danmark, da der ikke er hjemmel til at opkræve denne afgift her for denne gruppe studerende. Sat på spidsen kan det betyde, at den danske studerende kun kan deltage i de programmer, hvor forløbet ikke starter i Danmark.

Vi foreslår, at ovenstående problemstilling undersøges nærmere. Forslag til løsninger kunne være, at staten dækker de danske studerendes bidrag til deltagerbetaling via et tilskud f.eks. via udlandsstipendieordningen eller, at der skabes en lovhjemmel, så de studerende selv kan betale denne begrænsede udgift, når de deltager på Erasmus Mundus-uddannelser.

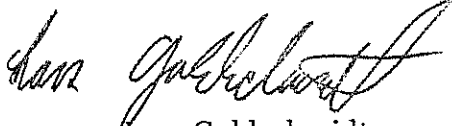
Det er vigtigt, at disse knaster ikke får som konsekvens, at danske uddannelsesinstitutioner trækker sig ud af det vigtige Erasmus Mundus-samarbejde.

Samlet vurdering af forskellige typer af internationalt samarbejde

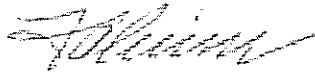
I lovforslaget er der lagt op til, at der vil blive foretaget en samlet vurdering af de forskellige typer af internationale uddannelsessamarbejder. Vi anbefaler klart, at dette kommer til at finde sted, så vi på langt sigt kan give universiteterne de bedst mulige betingelser for at samarbejde med udenlandske universiteter.

Vi står naturligvis gerne til rådighed med en uddybning omkring ovenstående kommentarer.

Med venlig hilsen

Lars Goldschmidt
Direktør
DI

Jannik Schack Linnemann
Forskningspolitisk chef
Dansk Erhverv

Stina Vrang Elias
Adm.direktør
FUHU/DEA